

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
 Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIO Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LO NADAL D' ESPANYA

Las décimas, el gall y 'ls turróns que li regalan aquest any.

BALANS

No pot queixarse la Restauració: Espanya li ha donat tot lo que ha volgut, tot lo que ha demanat, tot lo que ha exigit. Vingué darrera de grans trastorns polítichs, y la nació li ha otorgat vint anys de resignació muda y passiva. Los partits extremes, fins los que fian al us de la forsa la consecució de las sevas reivindicacions, s' han mantingut quietos, tranquils, sossegats, sense apelar á aquells esforços virils qu' en los dos tersos primers del present sigle mantingueren l' atmósfera constantment prenyada d' electricitat revolucionaria. Los partits gubernamentals, los que fian el logro

de las sevas aspiracions al us dels medis legals, á l' assistència als comicis, als combats pacífichs de la opinió, s' han deixat estafar miserablement, permetent que las eleccions las fessin sempre 'ls elements oficials y no 'ls electors, que 'ls cambis de política se reduhissen á una simple substitució de personas determinadas no per l' ofegada voluntat del país, sino per la libérrima iniciativa de las institucions. En lo terreno económic, la Restauració ha exigit inmensos sacrificis als contribuyents, aumentant en tots conceptes las contribucions, tributs é impostos; y á major recaudació ha correspost sempre major desenfreno y despilfarro. La Restauració en aquest punt ha tingut sempre las mans foradadas. En vint anys d' exigencias creixents no s' ha pogut arribar may, ni en un sol exercici á la necessaria y tantas voltas promesa nivellació dels pressupostos. En lo terreno administratiu, ha anat cundint la in-

moralitat fins á un extrem, que de lo que passa en todas las esferas de la pública administració precisa apartarne 'ls ulls ab horror y 'l ventrell ab ascos. May s' havian vist á Espanya ni tantas concussions, ni tanta impunitat. ¿Ahónt aném per aquest camí? ¡Al abisme! Los dos partits al servey de la Restauració están desacreditats y podrits y 's desorganisan á ulls vistos. Durant l' última etapa liberal tota l' activitat dels governants hagué d' esmersarse en sostenir ridículs equilibris de tendencias internas contraposadas y de concupiscencias insaciables, manifestadas pels diversos elements de la rahó social explotadora de la fortuna pública que gira baix lo nom de *La Fusión*. La saragata promoguda per unas quantas dotzenas de subalterns de la guarnició de Madrid féu fer lo cap-

girell a un dels dos grans partits de la monarquia restaurada.

Susstituit immediatament per l'altre, que ja estava cansat de dejunar, tan bon punt ocupá el poder hagué de posar de relleu los mateixos vicis y la mateixa barra. Ministres desorganizados hem vist que prenen los interesos públics com hisenda propia, reparteixen las millors breves als amichs y als parents, burlant ó violentant las lleys que no ho consenten. Y la immoralitat vá cundint, fins á cubrirlos á tots ab las sevas inmundicias.

Ja el jefe de la pandilla conservadora, frenétich per mantenirse á flot sobre aqueixa mar morta agitada y corrompuda llansa las do carabassas caídas de n Romero Robledo y en Bosch y F. Tegueras, y exten los brazos ab avidés reclamant lo salva-vidas del ex-comunicat Silvea.

Está vist que no pot nadar sense salva-vidas ó carabassa: está vist que no pot caminar sense croasas. Y aquests son los dos únichs partits en actu servey de que disposa la monarquia restaurada!

Mientras tant lo de Cuba s' embolica cada día mes. La lepra de la immoralitat ensenyorida de l' isla en profit exclusiu dels migaxos dels partits restauradors, s' ha tornat, al últim, ferida viva, per la qual s' escola la sanch y la vida de la nació espanyola.

Mes de cent mil soldats hem enviat á Cuba, y el govern va enviarhi á capitanejarlos al gran prestigi de la Restauració borbónica, al héroe de Sagunto.

No cal recordar avuy las falagueras promesas que se ns feyan en un principi pera justificar l' inmensitat d' aquest esforç colossal, davant de la realitat cada día mes abrumadora. Lo mateix govern que havia promés acabar la guerra per tot lo més de desembre, ha de sentir-se vivament contrariat, al veure qu' en lloch de adelantar retrocedim, com ho revelan las funestas noticias que á cada moment arriban, prenyadas totas dels mes negres pressagis.

Al plan de campanya del héroe de Sagunto no se li ha vist la punta. En cambi á la seva obstinada benevolencia, correspon una creixent audacia de la insurrecció, que arriba ja als últims límits de lo concebible. Los insurrectes, ab forsas numéricament inferiors á las nostras y pitjor armadas, se passejan per tota la isla, com per casa seva: refugen tots los combats que podrian serlos desventajosos y atacan, sempre deu ó cent contra un, á las nostras columnas ó als destacaments fraccionats, semblants á bocins de carn espanyola á disposició dels llops de la manigua. La devastació, l' incendi, el robo y l' assassinat acompañan als insurrectes en las sevas correrias á través del país. Las hisendas desapareixen consumidas pel foc, y l' operació de la zafra, que com á únich objectiu de la campanya, tractava de protegir l' héroe de Sagunto, s' dona ja per completament perduda, al mateix temps que ciutats importants com la de Centfuchs, contemplan pels seus encontorns las avansadas de las forsas insurrectas.

S' ha acabat á Cuba l' estació de las plujas y ha comensat l' estació del foc.

Y no hi ha medi, no, de disgustar al héroe. Ni se l' pot contrariar en res, ni menos hi ha que pensar en rellevarlo. Es l' home de confiança de la Restauració: es lo poder suprém que derroca y aixeca ministeris al impuls de las sevas *corassonadas*: los partits en joc no poden renyir ab ell, y s' resignan á aguantarlo succeheixi lo que succeheixi.

Las Corts permaneixen tancadas, sense que l' opinió, á cada punt mes conmoguda, trobi un espirall per abont manifestarse.

¡Ah! Massa saben els que s' negan á reunirlos, que al any 70, després del desastre de Sedan, una ínfima minoria republicana derrocá al impe i francés y constituí l' primer govern de la República. Lo país en massa va agruparse al entorn de aquell petit núcleo, pera salvar l' honra nacional y la integritat de la patria compromesa.

Quan arribi l' hora, que s' va acostant mes depressa de lo que molts se figuran, Espanya indubtablement trobará també l' seu camí, ab Corts ó sense Corts, per la forsa del dret, ó pel dret de la forsa.

P. K.

¡JOUVEJÉ la llum l' *Almanach de la Campana de Gracia* pera 1896, ab un éxit tan complet, qu' está casi agotada l' edició.

Desde que D. Teodoro Baró s' ha fet fratre del convent del

Brusi, no mou la ploma que no esquitxi á las imatges que antes adorava. De tot lo que passa, segons ell, ne tenen la culpa la democracia y la llibertat, davant de las quals antes agitava l' incenser.

L' altre dia, portat de aquesta obsessió llastimosa, afirmava que á la llibertat se deu que 'ls forners mermin lo pes del pá y que 'ls taberners batejin e vi... D. Teodoro olvida que 'l batisme es un sagrament católich.

Veritat es que lo qu' escriu ab la ma ho borra ab la punta del nas, puig pocas ratllas mes avall afirma que á Fransa ha sigut condemnat á un any de presó un carnicer per haver posat á la venta un cap de be-tiar atacat de tuberculosis, y aixó que no pot negar ell ni ningú que Fransa han cristallizat en la República las ideas liberals.

Lo Sr. Baró aspira, segons sembla, á que 'l nombrin algun dia Pare Guardiá del convent del *Brusi*, y per aixó exagera tot lo que pot la nota anti-liberal, pera ferse simpátich y lograr los setus propó-its.

En certa manera sofisticada las sevas creencias políticas, si eran sinceras las que manifestava quan exercia de liberal.

¡Mal exemple pels sofisticadors del pa, del vi, de la carn y de todas las sustancias alimenticias!

Il·lícit es envenenar lo cos; pero es encare mes abominable envenenar l' esperit.

Seria una indignitat, sense exemple, la cessió de la isla de Cuba als inglesos, á cambi de Gibraltar.

No falta periódich que insinúa la noticia de haverse entaulat negociacions en aquest sentit. Si arribés á confirmarse, á la pobra Espanya ni 'l recurs li quedaria de taparse la cara de vergonya.

Perque ho hauria perdut tot, hasta la cara.

No podrá dirse que 'ls llops de la manigua no cumpleixin ab exactitud l' encárrech que van rebre dels sucraires dels Estats Units, á cambi dels recursos que á totas horas els proporcionan pera continuar la guerra.

Tenen lo compromís de aniquillar la industria del sucre y ho están fent ab una puntualitat que assombra, incendiant los canyaverals, destruhint los ingenis, y redubint al país á la miseria mes espantosa.

Dat lo que succeheix á Cuba, lo extrany es que no s' aixequin hasta las pedras contra 'ls salvatjes qu' están sembrant la desolació per tota aquella isla desventurada. Lo inverosímil es que no hi haja una veu prou enérgica y una voluntat prou poderosa pera agrupar á totas las personas honradas del país, no ja sota la bandera d' Espanya, sino sota l' estandart de la civilitació.

Deixar convertir á l' isla en un informe pilot de ruinas equival exactament á perdre Cuba.

Una hassanya dels mambissos.

Un vehí del poblat de Cayajabos va servir de práctic á un destacament de voluntaris presentantlos un bon servey.

Los insurrectes per venjarse, van penjar de un arbre als pares del práctic y á las criaturas de la casa abont aquests habitavan.

Vels'hi aquí una crueltat capás d' esparverar á tothom, menos al héroe de Sagunto, partidari decidit de tractar á aquests cafres ab la major benevolencia.

Lo Códich Penal castiga lo mateix al particular que corromp ó compra á un funcionari públich, que al funcionari públich que s' deixa comprar ó corrompre.

Resultat de aixó: que tots los xanxullcs que s' efectuan en las administracions municipals quedan impunes per falta de probas.

Los que podrien aduhirlas son los particulars; pero aquests callan per no incorre en responsabilitat. Eximulos d' ella, y jo no diré que es-in totalment los abusos; pero sí que una gran part de's que cometen los regidores poch escrupulosos surtirán c'arament á la superficie y proporcionarán materia penable als Tribunals de Justicia.

A propósit de la conducta del govern que acostuma á pendre 'l patriotisme com á pretext pera fer impunement lo que li donga la gana, diu un periódich de Madrid:

«Lo patriotisme es un concepte massa elevat pera utilitzar-lo com á pantalla. Demanar á tothom que posi treva á las sevas passions é interessos, y á la sombra de aqueixa treva fer mandonguillas de la lley, de l' organizació municipal, dels tribunals y de todas las funcions públicas, constituheix un abús de confiança tan il·lícit com el del criat que aprofitantse de que 'l seu amo esigués adormit ó ausent, li saquejés la casa.

Aixís es. Y Espanya dorm tan fort, que quan se desvetlli será molt fácil que s' trobi enterament saquejada.

No se'n adonarà y li pendrán hasta 'ls llenzols y 'ls matalassos.

Copio del meu estimat coleza *El Mottin*:

«Parla 'l senyor Pi y diu: Hem arribat ja al *délirium tremens* de la monarquia. Viu rodejada de frares y monjas com en los días de Carlos II. Satisfá fins los antoigs del clero. Posa l' autoritat pontificia sobre la del Estat. Fá de la religió una assignatura obligada d' escolars é instituts. Ateña contra la llibertat de la cátedra. Permet que á pretext de somniats perils la policia invadeixi las aulas empleant lo sabre y 'l garrot en estudiants indefensos.»

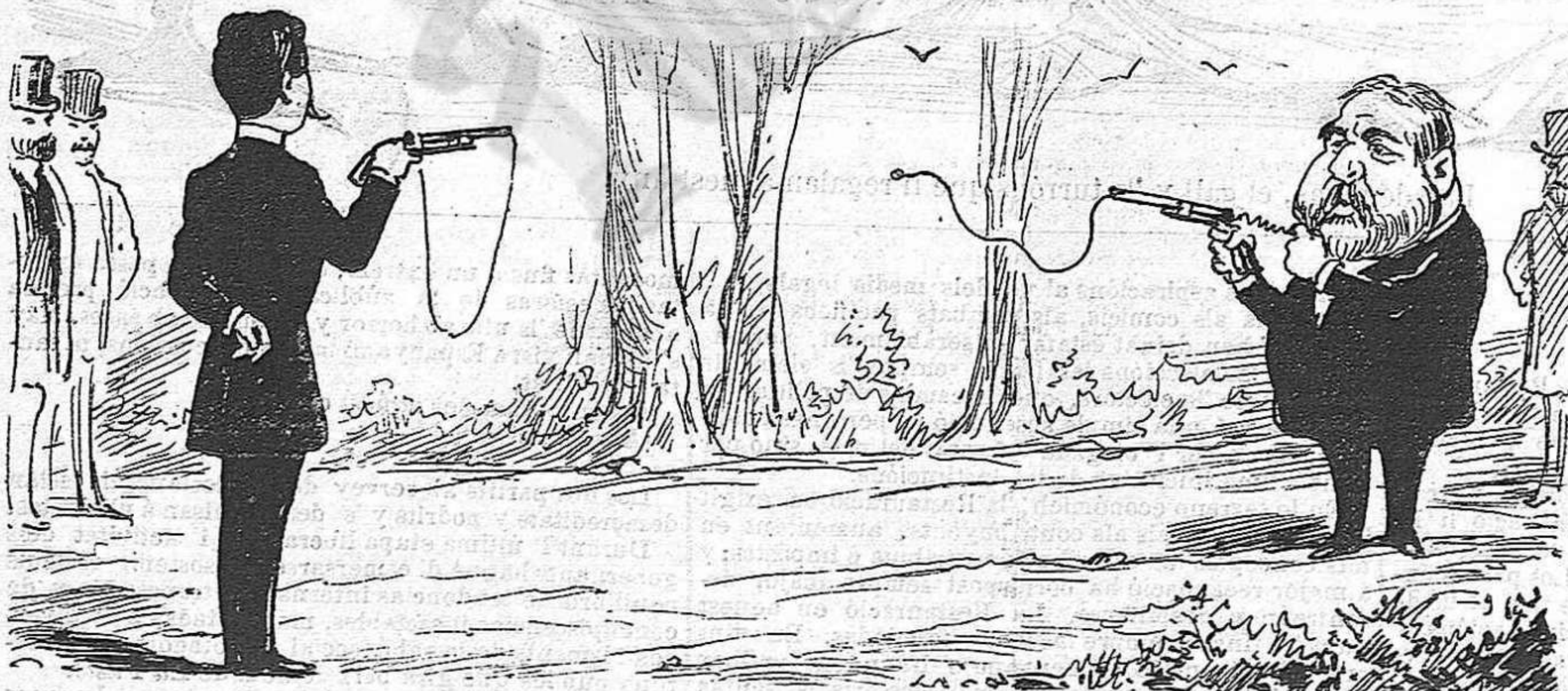
Y afegeix *El Mottin*: «Si 'ls republicans estiguésem units, no s' atreviria á tant la monarquia. Procuri, donchs, lo senyor Pi facilitar la unió, ja qu' ell es avuy qui mes la dificulta.»

La advertencia d' *El Mottin* es e'orquent y es justa. D'ls desasres que asigeixen á la nació 'n tenen la culpa 'ls monárquichs. De que Espanya no emprengui resoltament lo camí de la seva regeneració ne tenim la culpa 'ls republicans.

Y després de tot, menos responsables son los monárquichs que al cap y últim exerceixen lo seu ofici, al cometre tantas barbaritats, que nosaltres que deixem de exercir el nostre, no evitantlas á tota costa.

Si el servey militar sigüés rigorosament obligatori; si no s' admetessin aqueixas redencions á metálich,

LO DESAFIO DELS DOS GONZALEZ

Van desfogar la seva ira ab pistoletas de fira.

que poden satisfer sense grans dificultats las familias acomodadas, y que son la ruina de un sens fi de infelissos que s' empenyan miserablement; si á las familias hi anessin com deuria los fills del rics y 'ls fills dels pobres barrejats, perque tots els son fills d' Espanya, y están en l' obligació de defensarla personalment, ¿volen dir que no s' acabaria prompte la guerra de Cuba?

O encare millor: ¿creuen vostés que la guerra de Cuba hauria con estat?

¡Ah! Si tots los que han explotat l' isla, haguessin tingut la convicció de que 'ls pecats dels pares, podian pagarlos los seus fills mateixos ab la seva vida, a tra conducta haurian observat... Capassos haurian sigut fins d' escursarse las unglas per no veure's en lo cas de clavárselas ells mateixos á las entranyas.

Mentres davant de la ley més Augusta, qu' es la qu' exigeix la defensa de la patria per part de tots los ciutadans sense excepció, hi haja aqueixa desigualtat de classes, no podrà detenirse Espanya en la pendent de la ruina y del oprobri

Los pobres que no poden disposar de 300 duros pera evitar-se 'ls perills y las penalitats de una guerra, serán sempre las victimas inmoladas al egoisme dels poderosos. Lo servey obligatori confondria en un sol interes y en un sol entusiasme la defensa de la nació.

CARTAS DE FORA. —Castellgali.—Continuan en aquest poble los atropellos. Ja la CAMPANA doná compte de la presó de alguns socios del Casino la *Tranquilidad*, culpables sols de no voler accedir á las porrerias del home negre. Avuy, després de una llarga detenció, se troban en llibertat, pero baix fiança. —Lo dia 8 del corrent l' Alcalde va fer registrar algunas casas pels mossos d' Esquadra y un agutzil. Sigueren objecte de aquesta visita dos pobres peons caminers, sufrint un gran trastorn las sevas esposas y 'ls seus fills menuts mentres durá l' operació del registre que s' practicá ab tota minuciositat y sense trobar res de lo que sembla buscavan. Si continuan aquestas molestias odiosas, no será extrany que molts vehins de aquest poble acabin per emigrar.

* * * Sant Sadurn de Noya. —Comprá 'l Sr. Marqués de Monistrol una arada de vapor per roturar las terras de la seva propietat, y com havia de ser transportada l' passat diumenge al poble de Monistrol de Noya desde l' estació de Sant Sadurn, l' home negre de Monistrol passá recadado á tots los masovers, preventintlos que s' abstinguessen de pendre part en la conducció, per ser dia festiu. —Mes los de Sant Sadurn que 'ls agrada guanyarse la vida ab la suor del seu front, trasladaren la máquina al seu destino ab tota felicitat. —L' home negre, al veure's, sortí del cau com un mal esperit y encarantse ab ells, vomitá per aquella boca reconstruida, las paraulas mes insolents y grosseras contra 'ls honrats treballadors, sense considerar qu' ell també treballa l' diumenge, fentse pagar los serveys que presta, y que per cert no li costan ni una gota de suor, ni la menor fatiga.

* * * Belcaire. —Hem tingut un novenari d' ánimas que s' hi poden sugar melindros. ¡Vaya uns predicots els que ha fet Mossén Francisquet, fill de Palafrugell! En un sermó las vá emprendre contra 'ls que s' figuran que enant á confessar y á misse se 'ls ha de permetre tot. En un altre se las hagué ab los blasfemos, dihent qu' era mes gros pecat blasfemar que assassinar, robar y violar al mitj del dia. Per últim se descantellá contra la *Campana de Gracia*, taxant de calumniadors als que la escriuen; dihent que 'ls que la llegeixen están condemnats y dirigit graves insults al seu expendedor. —Aparteuos d' ell—deya—que sols ab lo rosse del seu vestit, n' hi ha prou pera condemnarvos. Després els recomenava que l' traquessin á empentas y abordadas. Tot aixó ho deya suggestionat pel Tartamut del poble. L' expendedor de la *Campana* á Belcaire invitá á Mossén Francisquet y al Tartamut, que qualsevol dia que vulguin li indiquin ahont té de anar per deixarse empatar per ells, prometentlos desde aquestas columnas, que no farà falta á la cita. Per lo tant ja ho saben; y á veure si á camp ras son tan valents com quan se triaban dintre de la seva madriquera, y en uns moments en que no se pot tornals hi la pilota.

PER NADAL

un grapat de décimas

A ROMERO ROBLEDO

En fetxa tan senyalada, crech que no ha de molestarlo que vingui á felicitarlo per la seva relliscada. Divertirme no m' agrada ab cap desgraciat mortal; mes quan lo qui cau de dalt se diu com vosté Romero, llavoras cregui que en ferho hi trobo un gust especial.

A DON ARSENI

Si es vritat que ha resolt ja presentar la dimissió, tinch á gran satisfacció de aplaudirlo hasta rabia. Ja que té tan mala má en perseguir la victoria, fugi d' aquesta cridoria que inunda l' seu cor de fel y aixis vosté estaré al cel, y nosaltres á la gloria.

AL GENERAL WEYLER

¿Va allá? Donchs se 'l felicita. Un home enérgich, ferm, sá, que sápigá lo que s' fá; aixó es lo que s' necessita.

¿Vol una via expedita per apagá aviat el foch desseguit que arribi al lloch? Fás-iu tot ben diferent de lo que l' altre ha estat fent, y.... riguis de 'n Paul de Kock.

AL MÓNSTRUO

Suposo jo que aquests días menjará turrons en gran; pero ¡ay, qu' e-cassas serán sas íntimas alegrías! Soportant mil tropelias y aguantant tempestats llargas en inij de las sevas cargas crech qu' en més d' una ocasió preguntará si 'l turró es fet d' ametllas... amargas.

A MÁXIMO GOMEZ

Aprofitat, camarad, y preservat de la nigua, que 'l ser rey de la manigua no sempre t' ha de durá. Omplat fins á reventá ab los fruyts d' aquesta vinya; practica la *rebatiñ*, pero, amigo, ves ab compte, perque 'm va semblant que prompte no menjarás sinó *pinya*.

AL MARQUÉS DE CABRIÑANA

Ha volgut perseguir 'l vici, pero al anarho á intentá ja haurá vist que cap hont va es camí del sacrifici. Cregui, admirable patrici, y li dich de bona fé, que sense fer cas de ré, quan Nadal haja arribat la colla que ha delatat tindrà més *galls* que vosté.

AL ALCALDE DE BARCELONA

Passi felis y ditxos la festa del Naixement; reposant tranquilament del seu treball fatigós. Pero luego, pressurós, agafi altre cop la cunya que ab tanta destresa emponya, y acabant lo comensat deixins arreglada aviat la plassa de Catalunya.

ALS LECTORS DE «LA CAMPANA»

¿Qué haig de fer? ¿Felicitarlos? Tal com va tot avuy dia calculo que aixó seria enganyarme... y enganyarlos. Prefereixo desitjarlos dias més tranquils y bons, deixar desbotá aquests trons que 'ns amensan enguany y esperar que 'l próxim any poguem tenir la... *dallons*.

C. GUMÀ.

¡JA S' AGOSTA! ¡JA S' AGOSTA!

o: tot aixó de Cuba es verdaderament interessant y mereix de debó l' atenció del públich; pero ara no 'ns hi podem destorbar.

Lo que avuy preocupa als espanyols, es la rifa de Madrid.

No se sent parlar de res més. —¿Qu' es veritat que ja s' han acabat?—pregunta un senyor, ab un interes digne de millor causa.

—¿Qué? ¿'ls insurrectes? —Los bitllets de la loteria... M' han dit que ja no n' hi havia ni un per remey.

—Bé, si 'l vol per remey, potsere encare ab una recepta del metje...

Un altre s' frega las mans ab l' alegre impaciencia del qu' espera una gran cosa, y exclama:

—¡Ah! ¡Dilluns hi ha 'l sorteig!

—¿Dels quintos?—diu un pare que té un fill que aquest any hi entra.

—No, home; 'l sorteig de la rifa de Madrid. ¡Dilluns se sabrá tot! ¡dilluns!

L' interes que la fetxa de dilluns inspira no té punt de comparació. Si ara al govern li vingues lo capritxo de suspendre 'l sorteig y deixarlo per deu ó dotze dias més tart, estieh segur que hi hauria tiros y barricadas, y que 'l poble en massa correria á Madrid á demanar la destitució del ministeri ó á destituirlo ell mateix per ferho més al seu gust.

Perque la nostra gent es aixis: ningú té fé en res; ningú creu ni en l' ánima que l' aguenta; pero en quant á la rifa... ¡cuñado que 'ls toquin la rifa! Sobre tot la de Nadal, que té 'ls premis més grossos.

Prou hi ha hagut calculadors que han demostrat com dos y dos fan quatre que las dugas cosas més difícils del món son tocar la lluna ab las mans y treure la primera de Madrid; prou s' ha posat en evidencia qu' en aquest joch las ganancias positivas son pel govern... Tot ha sigut inútil. Las prédicas y consells d' aquests moralisadors s' han perdut en lo cap de don Arseni, qu' es lo mateix que perdres en lo *vacío*, y l' afició á la ditxosa rifa, en lloch de disminuir, ha aumentat cada any més.

—Es l' única esperansa que tenim—diuen molts:—si no hi hagués la loteria, no 'ns quedaria altre recurs que morir irremisiblement pobres.—

Si no hi hagués la loteria, hi hauria las cartas, y 'l dómimo, y las palletas, y 'ls parells y sanassos. ¡Cóm si 'l que confia al atzar lo seu porvenir, necesités precisament la rifa per quedarse sense camisa!...

Per xó, no cal negarho; l' idea de ferse rich de repent, sense més esforços que 'l que s' requereix per apretar la vidriera del *lotero* (apart del que s' necessita per reunir los diners del décim) es admirablement afalagadora.

¡Costa tant adquirir una fortuna, un passament siquiera, cultivant lo camp del treball!

Plantan una botiga de qualsevol cosa, de sabater, verbi-gracia. Lo govern los doblega á contribucions, los parroquians no pagan las facturas, los magatzemistas de pells s' empenyan en cobrar las sévas, los sindicats nort-americanos fan pujar y baixar los cuyros, los fadrins demanan aument de jornal, los fabricants d' espardeñas n' inventan unas que semblan sabatas... Un munt de tragerias y calamitats, ahont lo pobre industrial, després de treballar tota la vida, no hi troba altra cosa que un certificat de miseria.

En cambi la rifa, ¡oh! ¿volen una cosa més cómoda y més al alcans de todas las inteligencias... que tenen la sort de treure?

Avuy se 'n van vostés al llit pobres, y demá, gracias al capritxo de la casualitat que ha fet que 'l nen del Hospici de Madrid, al dir lo número de la primera haja cantat per exemple: ¡6,725!... com podría haver cantat: ¡14,216!... quedan vostés convertits en capitalistas y primers contribuyents, y hasta en disposició de formar part de la junta directiva d' una societat de seguros ó de qualsevol corporació d' aquestas que representan las forsas vivas del país... y se 'l menjan de viu en viu.

Y tot en un santiamen, en un tancar y obrir d' ulls: rodada al bombo de las bolas y ja está: la fortuna se n' entrá á casa seva, y se la troban aconduhida y empaquetada á la butxaca, sense haver de presentar facturas, ni entendres ab magatzemistas, ni sufrir las estradas del govern; ni las maniobras dels sindicats, ni las exigencias dels fadrins...

Verdaderament, no hi ha res com la rifa sobre tot pels que la treuen.

¿Qui la treurá aquest any? ¡Vajan á sapiguerho! Per ara tothom té l' dret d' abrigar las mateixas esperansas y de somiar sense cap dificultat ab la primera.

Per lo tant, ocupemnos exclusivament d' aixó, fins que haja passat dilluns.

Dimars ja tornarem á murmurar de 'n Martinez Campos y á cridar ¡Viva la integridad nacional!

FANTASTICH

N Venancio Gonzalez y en Gonzalez Fiori s' han desafiad disparantse dos tiros per barba sense consecuencias.

Desafios de aquest calibre valdria més ferlos ab ampollas de Champny que ab pi-tolas. Al desapar las ampollas gran espatech... y seguida-

¡HA ARRIBAT L' HORA!

Ja ha surtit

Almanach DE LA de CAMPANA GRACIA

1896

Escrit y dibuixat per las primeras firmas.

Forma un elegant tomo d' unns 200 planas atestadas de caricaturas politicas y notas satiricas.

Cubierta al cromo, paper superior, preu com sempre

♦ ¡DOS RALETS! ♦

LO NADAL DEL SOLDAT A CUBA

Espanyols: recordemnos dels héroes de la patria.

ment gran alegria entre 'ls rivals y 'ls padrins al xaruparse amistosament lo contingut de las botellas.

Aquests lances podrien titular-se: desafios á primera mona.

Després de presentar la dimissió, D. Paco va sortir del Consell de Ministres, sense donar la mà á cap dels seus companys, plé de irritació, espeternegant, trayent foch no sols pels caixals sino fins per las barras. Si 'l Sr. Artega, arcalde de Gracia, 's troba allí ¡vaya una cullita mes abundant, no hauria fet de multas de las de deu pessetas!

En cambi en Bosch y Fustegueras, al dimitir, estava entermit, conmogut y casi be plorava.

¡No 's retirá del Consell sino després de haver abra-sat un per un á tots los ministres... ¿Poden imaginar-se una escena mes tendre y conmovedora?

Veritat es que apenas D. Albert hagué passat la porta, tots aquells ab los quals 's havia fregat al abra-sarse, instinctivament, sense dir's ho 'ls uns als altres, se varen passar la mà per la roba, espolsantsela.

Entre Camarenes y Hormiguero, en un trajecte de dos kilómetros, los mambisos cubrian la linea férrea, hostilitant un tren que per allí passava.

Aixís ho deya un telegrama expedit lo día 16. No pot ferse una burla mes sangrenta del plan de campanya del héroe de Sagunto. ¿Quin plan será aquest que, ab tot y disposar de mes de 100,000 homes no pot evitar que li passin un tren de ferrocarril per las baquetes?

En una vila de la comarca de Montserrat va ocorre la següent escena:

Anava á casarse un viudo ab una dona: los ciris del altar estavan encesos; los contrayents preparats; tot á punt.

Compareix per fi l'ensotanat y en lloch de procedir á la cerimonia, s'encara ab el nuvi, y li diu:

—Si no feu dir los funerals pels vostres pares, no seré pas jo qui 'us casi.

Estupefacció de tots los presents. Ningú atina á explicar-se com ha tingut aquell mossén la barra capellanesca de fer la forosa de tal manera á un home qu' está á punt de contraure matrimoni.

La solució del conflicte l' han trobada 'ls nuvis, anantse'n á casa seva, ahont fan vida marital ab tota felicitat, prescindint en absolut de la benedició de aquell comerciant d' aniversaris.

Que siga l' enhorabona.

Los que van dir que la manifestació de Madrid semblava un enterro, en certa manera ho van endavinar. Signé l' enterro de 'n Romero Robiedo y de 'n Bosch y Fustegueras.

L' instint popular no s' enganya may. Quan diu «Aquí hi ha un mort,» se 'n presentan dos.

Un quientet qu' espigolo en un periódich de Madrid á propòsit de la solució donada á l' última crisis.

Sortia un jugador de una timba ahont acabava de perdrehi dos mil duros en pesa; nous de trinca, y un amic seu va donarli 'l pé-ame per la seva desgracia.

—¿Quina desgracia?—replicá 'l jugador impertérrit.

—Te sembla poch perdre 2,000 duros en una nit?

—Fuig, home: aquests duros son de la meva cullita:

á casa meva tinch una màquina per acunyarne... Demà 'n faré d' altres.

Aixís es D. Antón.

Ell els ministres se 'ls fá, y ell se 'ls pateja. Ell els acunya y ell se 'ls juga. 'N te máquina. Després de platejarlos ab polvos de mirall procura ferlos passar; pero al subjectarlos á la pedra de toch de la experencia, desseguida se 'ls veu 'l llantó y resultan falsos.

En Bosch y Fustegueras ha caygut del ministeri de Foment á conseqüencia dels escándols del Ajuntament de Madrid.

Y ha entrat á sustituhirlo en Linares Rivas que ja l' havia desempenyat, y que vá caure també, á conseqüencia dels escándols de la Canalísació del Ebro.

Vels'hi aquí un parell de personatjes que poden dir lo que l' olla y la paella:—Si m' embrutas t' enmas-caró.

Aquest afany de repartir las carteras ministerials entre 'ls homes desacreditats de un partit, es un sím-toma del temps qu' estém travessant.

Los gastrónomos de paladar estragat, prefereixen á las perdus frescas, las passadas.

Tal es la Restauració: no s' alimenta mes que de ministres *faisandés*.

Un periódich diu qu' en los últims correus s' han enviat á Cuba 2.000.000 de cartas.

Per aquest concepte 'l ram de sello y tindre ha recaudat la friolera de 100,000 duros.

Un altre dato.

Desde 'l primer de juliol al 31 de octubre han ingresat en las arcas del Tesor 22.040 750 pessetas per redencions militars á metálich de 14,000 reclutas.

No extranyaré que qualsevol ministre tingui la barra de dir:—Ja ho venhen: per treure de apuros á la Hisenda no hi ha com una guerra de tant en tant.

Un recort del general Moriones.

Durant la guerra carlista se trobava al Nort, y á pesar de que 's batía com un héroe, tingué la desgracia de safrir un descalabro bastant serio.

Lo general sense pararse en barras, enviá al govern lo següent telegrama:

«Vingan deu mil homes de refors y un altre general.»

Si esperan que l' héroe de Sagunto envihi un telegrama per l' istil, y no volen cansarse, tinguin la bondat de pendre asiento.

¿Alguna diferencia te de haverhi entre 'l general Moriones y 'l general del Llorón!...

A Denia hi ha un beato empenyat en fer pendre no sé cuántas butllas á una seva criada. Aquesta no s' hi va conformar, y á fi de mes va donarli 'l des-pido.

Lo devot al arreglarli 'ls comptes va retenirseli las cantitats corresponents á la compra de las butllas, y li doná uns trossos de paper y 'l resto de la moneda.

Acudí la criadeta als tribunals, y resultá que 'ls papers que havia rebut del amo eran butllas velles, de las quals s' havia raspat lo nom pera posarhi 'l de la criada y la fetxa del any pera posarhi 'l de 1895.

Aixís ab aquesta socalinya tractá d' estafar uns quants miserables rals á una pobra minyona de servey aquell místich devot de la Mare de Deu de las unglas llargas.

¿Quants y cuánts se 'n trobarían que prenen úni-ment la butlla per dejunar de vergonya!

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Pere del Prat, Juanito Saramandilla, F. N. (Noy de Lleyda), J. Canellas, Un de la Familia, Cantor del Espirall, Estudiant Trarquil, Sabaté del Vendrell, Diuemeje, P. P. P. y P., Noy de Fera, Doctor Tranquil, Pere Prats Vila, J. Padró/Granés, V. Casajuant, A. Capmany, y A. Gandol Martí.—Lo que 'ns envian aquesta semana no fa per casa.

Ciudadans A. Barberá M'r, Anton del Singlot, Samuel Gran, V. Curbí, Quimet Voltalolla, M. Pasiello, Salvador Portas, Samsrruga, Joseph Roger, Pepet Macu, Teyá de la Juventut, F. P. y P., M. Molins, Cintet Buun, Un espiritista de Tarasca.—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Jumerá: Es incorrecció.—V. Andrés: Lo final de la composició no 'ns agrada: l' epigrama va bé: respecte al Almanach estant agotada l' edició es imposible complaure'l.—Lo batxiller Atxó:—L' article te certa vaguetat; pero revela molt felissas disposicions.—Mirarem de aprofitarlo.—J. Balaguer Soler: Está bé.—J. Viñas Pons: Idem.—En-rieh Barus: Lo mateix li dihem.—A. Fontserola: Igualment.—Ros-toll: L' excés de original no 'ns ha permés incloure'l: está bé y l' aprofitarem.—Respecte al assumpto que indica, es mes propi pera ser trascat parlant qu' escribint. Als diuemes fins á las onze del mati som á casa, que ja sab qu' es la de vosté.—J. Bruguer Caner: No té prou interés.—T. Doys: Va bé.—R. Alonso: Lo tema dels verros es de índole particular y no interessaria al lec or.—Quimet: veurém de aprofitarlo.—Te-rah Zerop: No va, y dispensis si no li escríbim particularment, en rahó á las ocupacions que 'ns abruma.—S. Borrut Solé: Es fluiç.—A. J. Compte: No correspón al género dels periódichs.—Sucre Candi: La composició qu' envia figura al Almanach de la Campana.—Andreuhe dels Conills: Es fluiçta.—P. Batlle P.: Idem.—J. M. y P.: No fá per nosaltres.—Llorells: Está bé; 'ns fa pesa; pero permetis preguntarli: ¿Anirá sola ó 'n vindrán d' altres? Y en aquest últim cas ¿quants?—J. Iglesias Guizard: Fluiçta: la composició 's bona en un epigrama a sua ament gastat.—A. del Corral: Mirarem de utilitzarho.

LOPEZ, editor.—Rambla del Mitj, 20.

A. Lopez Robert, impresor.—Asalto, 63.—BARCELONA

**